
A Fertő-tó és környéke

Terepgyakorlat (2022.06.08.–2022.06.11.)

Vitályos Gábor Áron

Eötvös Loránd Tudományegyetem Tanító- és Óvóképző Kar Természettudományi Tanszék

2019. után, két év kihagyást követően, az ELTE TÓK hallgatói újra részt vettek a Fertő-tó és környékén megrendezésre kerülő ausztriai terepgyakorlaton. A németországi Schwäbisch Gmünd városában található Paedagogische Hochschule oktatójával, Dr. Hans-Martin Haase professzorral, Dr. Martin Hartmannsgruber adjunktussal és hallgatóikkal közösen megrendezett terepgyakorlat célja, hogy a közös munkával elmélyítsük, illetve újabb ismeretekkel bővítsük a hallgatók korábban megszerzett természettudományos vonatkozású tudását. A tudásszerzés mellett célunk volt, hogy az idegen nyelv használatával megalapozzuk a nemzetközi kapcsolatokat, esetleg a hallgatók érdeklődését felkeltsük egy külföldi Ersamus-ösztöndíj megpályázására.

A magyar csapat hét főből állt, öt természetismeret műveltségi területű hallgató és két oktató vett részt a terepgyakorlaton az ELTE TÓK Természettudományi Tanszékéről. Csapatunk számára a fő közlekedési eszközt a kerékpár jelentette, amely a távolságok leküzdése mellett hozzájárult a hallgatók fizikai állóképességének javításához is. Az idén összesen 150 km-t kerékpároztunk terepen.

Maga a terepgyakorlat 4 nappal állt. Az első nap az utazásról és a sátrak kempingben történő felveréséről szólt. A munka közben a hallgatók ráhangolódtak a közös tanulásra: megismertek a Fertő-tó és környéke földrajzi jellegzetességeivel, geológiájával, specifikus növény- és állatvilágával. Betekintést nyertek továbbá a térképolvasás rejtelmeibe és a laptájéoló használatával. A nap egy éjszakai kerékpártúrával zárult.

A második nap, a nem túl kedvező időjárási viszonyok miatt, a német kollégákkal és hallgatóikkal közösen felkerestük az Illmitz városában található Neusiedler See – Seewinkel – Fertő-tó-Fertőzug Nemzeti Park turisztikai és információs központját, ahol egy kitűnő interaktív kiállítás megtekintésével, majd kisfilmek nézésével ismerkedtünk a Fertő-tó és környékének élővilágával, a tó kialakulá-

sával. A délután folyamán felkerestük a Lange Lacke nevű szikes tavat, ahol a nap nagy részében növény- és állathatározást, valamint madármegfigyelést végeztünk. Késő délután egy hallgatónk vezetett vissza bennünket a táborba, a korábbiakban tanultak alapján: kizárólag térkép és laptájoló használatával.

A harmadik nap ugyancsak Illmitzből átkompoztunk a tó túlsó felére, Mörbischbe, ahonnan átkerekeztünk Magyarországra, a fertőrákosi kőfejtőbe. Itt egy tanösvény bejárása után, ahol ugyancsak bennszülött növényfajokat vizsgáltunk, bementünk a valamikori kőfejtőbe, ahol miocén kori üledékben találtuk magunkat. Itt is egy kiváló kiállítás keretében tudtunk megismerkedni ezen földtörténeti idő tengeri élővilágával, többek között ősbálnák, ősdelfinek életnagyságú modelljeit, őscápák foggal teli állkapcsait tanulmányozva.

A délután folyamán komppal visszahajóztunk a kiindulási pontunkra, majd meglátogattunk egy fehérszamár-kolóniát, melyeket még az Osztrák-Magyar Monarchia idejében tenyésztettek ki, és manapság csupán 50 egyed él a világon, kizárólag ezen a helyen. Ugyancsak ezen a helyen hangyalesőket figyeltünk meg: ezek jellegzetessége, hogy lárváik tölcseért ásnak, melynek a közepén várják az ide bepottyanó áldozatukat. A táborba való visszaút meg-

találása, az előző naphoz hasonlóan az egyik hallgatónk feladata volt, aki kiválóan teljesítette ezt a kihívást.

Az utolsó nap délelőttjén a magyar és a német hallgatók csapatokba állva egy-egy kiselőadás keretében mutattak be angol nyelven olyan növényfajokat, jellegzetességeikkel együtt, melyeket az elmúlt napokban ismertek meg. Hallgatónk precízen, kellő tudományossággal és kitűnő angol beszéddel teljesítették ezt a feladatot.

Nagyon büszkék vagyunk rájuk! Ezt követően egy olyan löszfalat látogattunk meg, melyben egy hatalmas gyurgyalagkolónia fészkel. Mönchhof városkában meglátogattuk a falumúzeumot is, ahol többek között egy autentikus, 20. század eleji falusi iskola hétköznapijaiba nyertek betekintést hallgatónk. Ezután búcsúztunk el a német csapatától, majd a táborba való visszatekerést követően szedelőzködtünk és elindultunk hazafelé.

A hallgatók nagy lelkesedéssel vettek részt a projektben, mely jelentős mértékben hozzájárult a természettudományos tárgyakból leteendő szigorlat sikerességéhez. A terepgyakorlaton való részvétel előfeltételekhez kötött: német vagy angol nyelv legalább kommunikációs szintű ismerete, kerékpár birtoklása, illetve kerékpározni tudás.

Ezúton szeretnénk megköszönni a Kar anyagi támogatását, mely nélkül nem tudtuk volna megvalósítani ezt a programot.

Remélhetőleg a következő években is folytathatjuk ezt a sikeres, már hagyományosnak tekinthető projektet, azt is szem előtt tartva, hogy az idén a programban részt vevő hallgatók ősszel bekapcsolódnak egy Erasmus Blended Projektbe, mely során négy ország (Németország, Svédország, Csehország és Magyarország) különböző egyetemeinek – köztük az ELTE TÓK is – hallgatói közösen dolgoznak ki egy fajfelismerési interaktív módszert, amivel általános iskolás gyermekek számára teszik vonzóvá az élővilág megismerését.

Vitályos Gábor Áron: <https://orcid.org/0000-0002-3965-0719>

¹ A fotókat Vitályos Gábor Áron készítette.